

instituut
hoogbegaafdheid
volwassenen

**Aandacht voor
hoogbegaafde senioren**

Noks Nauta, IHBV
8 sept 2015

Herkennen van hoogbegaafde senioren?

- Prestaties?
 - Academisch
 - Creatief
 - Politiek
- Uiterlijk?
- Intuïtie?

Annemarie Roeper (1918 – 2012)
The Roeper School

Carmen dell'Orefice (1931)
Model sinds 15^e

Fauja Singh (1911)
Vanaf 89^e marathonloper, ook op zijn 100^e

Nelson Mandela (1918 – 2013)

Marian Diamond (1926)
Neurowetenschapper

Toyo Shibata (1911 - 2013)
Schreef eerste dichtbundel op 98^e

En vele anderen...

- Die hun talenten niet laten zien
- Die hun behoeften niet uiten
- Die eenzaam en geïsoleerd raken
- Die wachten op het eind

- Of toch gelukkig en levendig? Hoe?

Waarom aandacht voor deze doelgroep?

Negatieve redenen

- Eenzaamheid
- Psychische problemen
- Kritische en moeilijke mensen
- Conflicten met zorgverleners
- Dementie bij HB?

Positieve redenen

- Zichzelf begrijpen
- Minder eenzaam
- Meer passende activiteiten
- Talenten voor de maatschappij

Mijn motivatie

- HB volwassenen: publicaties en presentaties sinds 2002
- IHBV sinds 2010
- Nu 67
- Mijn karakter
- Vele verhalen
- Geen onderzoek

Korte inventarisatie onder deelnemers

- Ken jij HB ouderen?
- Wat gaat goed?
- Waar zijn verbeteringen mogelijk?

Verkennd onderzoek (Nauta, 2013 ongepubliceerd) 6 interviews

- Hoe verliepen je/ uw leven en werk?
- Wat betekent hoogbegaafdheid voor jou/ u?
- Hoe ontdekte je / u eigen HB?
- Wat zijn je/ uw activiteiten nu?
- Wat raad(t) je/ u anderen zoals jij/ u aan?

Resultaten verkennd onderzoek Betekenis van HB

- HB vaak geen echte plek in leven gegeven
- Vaak op zoek naar passende activiteiten
- Goed contact met HB (klein)kinderen
- Blij te weten van HB
- Eenzaam
- Zoekend

Axion Continu, De Ingelanden Lieke Sonderman Innovatief project vanaf 2013

- Vraag bij intake naar wensen en behoeften
- Herkennen van mensen met andere behoeften
- Bijscholen personeel
- Activiteiten aanpassen aan wensen en behoeften
- Bewoners zelf participeren in organisatie
- O.a. Cultureel café

Geschreven portretten HB senioren (Jacqueline Lucas, 2015)

Jeanne Visser (1920)

- Vindt zichzelf dom
- Maakt van stof wat ze ziet
- "Zie de ander"

Jaap Marks (1939)

- HB ontdekt in militaire dienst
- Brede belangstelling
- Autonomie

Sociale en emotionele behoeften van hoogbegaafde ouderen? (Bouwman en Geertsma, 2015)

Interviews: thema's?

- Maatschappelijke participatie
- Zelfontwikkeling, sterke behoefte kennis vergaren
- Sociale contacten

Vragenlijst 100 Mensaleden 60 jaar e.o.

- 86% wil zich ontwikkelen
- Meerderheid matig eenzaam

Kennis van professionals werkend in ouderenzorg (Aryee, 2015)

- 5 interviews met professionals
- Uitkomsten divers
- Er is wat belangstelling
- Kennis niet groot
- Soms herkennen ze het bij cliënt
- Geen behoefte aan specifieke kennis of vaardigheden
- Willen wel praktische adviezen (verwijsadressen)

SENG Gifted Elders Initiative

- Onderzoeksgegevens, meta-analyses
- Behoeften wetenschappelijk onderbouwen
- Nieuw onderzoek
- Verspreiden van gegevens
- Bewustwording vergroten
- Samenwerking!

• *Handout*

Levensfasen hoogbegaafde volwassenen
 Ellen D. Fiedler, gebaseerd op Erik Erikson
 (Fiedler & Webb, 2011)

- Young Adulthood
 - Seekers ca 18-25
 - Voyagers ca 25-35
- Middle Adulthood
 - Explorers ca 35-50
 - Navigators ca 50-65
- Late Adulthood
 - Actualizers ca 65-80
 - Cruisers ca 80 en ouder

Jullie suggesties m.b.t. acties voor hoogbegaafde senioren?

Doorlopende lijn HB kinderen en volwassenen?

Op een gezonde en gelukkige levensloop van HB!

Noksnauta@jhbv.nl